

Insteek stip op de horizon voor de A2-samenwerking vanuit het perspectief van Heeze-Leende

Inleiding

We willen als raad een richting kunnen bepalen waar we naartoe willen bewegen met de A2-samenwerking. Om een goede basis te hebben daarvoor is het idee om met elkaar te onderzoeken wat Heeze-Leende wil en vervolgens nodig heeft en welke mogelijkheden er zijn om te organiseren wat nodig is. Dit is a-politiek onderzoek. Het is een verkenning op basis waarvan elke fractie vervolgens standpunten kan bepalen over wat we verwachten van de A2-samenwerking en hoe we daarover in gesprek willen met de raden van Cranendonck en Valkenswaard. Het voorstel is bovendien om de uitkomsten van deze verkenning juist te gebruiken om thema's te bepalen aan de hand waarvan we met de inwoners van Heeze-Leende in gesprek kunnen gaan.

Vraagstelling

Om als H-L in gesprek te kunnen gaan met de gemeenten Cranendonck en Valkenswaard over de toekomst van de A2-samenwerking is het nodig om te kijken wat H-L nodig heeft en welke mogelijkheden er zijn.

Onderzoeksvragen

1. Welke gemeente wil Heeze-Leende zijn? Wat zijn de vraagstukken voor de komende tijd in de kernen en welke ambities hebben we met elkaar?
2. Wat is het vermogen of de potentie van de bestaande eigen organisatie? Is die voldoende om punt 1 te kunnen realiseren en zo niet, wat ontbreekt?
3. Wat is het huidige en toekomstige vermogen van de A2-samenwerking om ons in de taakstelling en ambitie te ondersteunen en tegen welke prijs?
4. Zijn vraagstukken 2 en 3 voldoende om ons in vraagstuk 1 te ondersteunen en zo niet, wat zouden mogelijke andere realistische alternatieven zijn?

Opdracht aan de werkgroep

Bereid een opzet voor een onderzoek voor, waarmee de bovenstaande onderzoeksvragen worden beantwoord, zodat H-L aan de hand hiervan koers kan bepalen tav de eigen ontwikkeling, de wensen voor de samenwerking in A2-verband en eventuele andere samenwerkingen.

Afspraak

1. Los van politieke kleur: wat zijn thema's of vraagstukken waar raadsbreed ambitie bestaat om de komende 5 of 10 jaar mee aan de slag te gaan. Voor een deel wordt dat inzichtelijk gemaakt via een samenvatting van de 3 presentaties, die de fracties hebben gegeven in de werkgroep op 25-2-2021.
2. we verbinden ons aan de afspraak dat we – los van de mogelijk aanwezige eindopvatting per fractie /raadslid over dit vraagstuk – met open mind ons verdiepen in de verschillende deelvraagstukken en ons vooral gezamenlijk laten informeren over feiten, omstandigheden en wat we nog niet weten. Een hoge mate van ontvankelijkheid met zo min mogelijk vooringenomenheid is een belangrijke randvoorwaarde en succesfactor.

Informeren raden Cranendonck en Valkenswaard

(Online) overleg met werkgroepen / fractievoorzitters waarin we onze insteek toelichten en hen bevragen op hun insteek.

Informeren burgers en maatschappelijk veld

Delen dat we als gemeente vooruit denken en onderzoeken wat belangrijk is en wat mogelijkheden zijn. Hier open over zijn is belangrijk om inwoners, bedrijven en het maatschappelijk veld te kunnen betrekken in het onderzoek. Mogelijk kunnen – in deze tijden van corona – een of meer webinars worden georganiseerd. Hier kan de werkgroep verder over sparren.

Doorlooptijd

Uitvoeren documentstudie, interviews, online vragenlijsten en diverse (online) bijeenkomsten	6 mnd
Opstellen van een notitie waarin de onderzoeksvragen worden beschouwd	2 mnd
Bespreking in de raad	2 mnd

Onderzoeksvragen uitgewerkt in deelvragen en wijze van onderzoek

Onderzoeksvraag	Deelvraag	Methode (mogelijkheden)
1. Welke gemeente wil Heeze-Leende zijn? Wat zijn de vraagstukken voor de komende tijd in de kernen en welke ambities hebben we met elkaar?	a) Wat zijn algemene vraagstukken binnen de gemeente	Documentstudie: - Rapport Rijnconsult - Rapport Berenschot Interviews met:/input van - H-L: Gemsec & afdelingshoofden - De fracties - GRSA2: dir & afdelingsh. Online vragenlijst bewoners en maatschappelijk veld
	b) Welke vraagstukken zijn er die specifiek zijn voor een of meer kernen?	
	c) Welke regionale opgaven zijn er, waaraan moet worden bijgedragen	Documentstudie: - RES - Jaarprogramma's van 4 GR; - Meerjarenagenda Brainport Interviews met: - Directeur Brainport - Expert die beschouwend over regio vraagstukken input kan leveren;
2. Wat is het vermogen of de potentie van de bestaande eigen organisatie? Maar ook: wat is state of the art van de raad zelf en waar liggen kwaliteiten / verbeterpunten. Is die voldoende om de ambities van punt 1 te kunnen realiseren en zo niet, wat ontbreekt?	a) De eigen organisatie in beeld, inclusief het beeld van de OR hierin betrokken. Zet de huidige staat van de organisatie af tegenover mogelijke toekomstige potentiële organisatie en in welke vorm en met welke doelstellingen (vooral denken in wat wel kan en niet in wat problemen zijn) <i>NB: gaat over vermogen organisatie en vermogen bestuur (politieke betrokkenheid, burgerkracht, verantwoordingskracht, ambtenarenkracht, samenwerkingskracht en de financiële positie van de gemeente)</i>	Documentstudie: - Rapport Rijnconsult - Rapport Berenschot - Brief OR Interviews met: - H-L: Gemsec & afdelingshoofden & WOR-bestuurder
	b) Beschikken we over goede bestuurders(raadsleden en college). Hoe zit het met de kracht en kwetsbaarheden van de politieke partijen. Hoe organiseren we de betrokkenheid/interactie/overdragen van verantwoordelijkheid naar burgers en maatschappelijk veld. Wat moeten we doen om naar de toekomst toe gekwalificeerde fracties, raadsleden en bestuurders te hebben	Workshop met alle fracties en besturen van de politieke partijen
	c) Hoe zien we de toekomst van de partijen	
3. Wat is het huidige en toekomstige vermogen van de A2-samenwerking (in de huidige vorm) om ons in de taakstelling en ambitie te ondersteunen en tegen welke prijs?	a) De A2-organisatie in beeld – incl. democratische legitimiteit. Wat is vanuit onderzoek Berenschot al uitgevoerd (bijv. wijziging governance) en wat is het ideale plaatje om gemeenten optimaal te kunnen bedienen? Wat zijn de beperkingen die dat nu in de weg staan?	Documentstudie: - Begroting GRSA2 - Jaarrekening GRSA2 - Rapport Rijnconsult - Rapport Berenschot Interviews met: - Directieraad;

Onderzoeksvraag	Deelvraag	Methode (mogelijkheden)
		Colleges van B & W in hoedanigheid van algemeen bestuur GR A2
	b) Welke ontwikkelingen zijn mogelijk binnen de huidige A2-samenwerking? – incl. democratische legitimiteit	Interviews met: - Directieraad; - Colleges van B & W in hoedanigheid van algemeen bestuur GR A2
	c) Hoe staan de raden in de gemeenten Cranendonck en Valkenswaard hier tegenover? Wat zijn hun thema's en verwachtingen tegenover de ondersteuning van de A2 hierin?	Gesprek met de fractievoorzitters van de raden
4. Zijn vraagstukken 2 en 3 voldoende om ons in vraagstuk 1 te ondersteunen en zo niet, wat zouden mogelijke andere realistische alternatieven zijn?	a) Is de A2-samenwerking een locked in-situatie? Hoe hoog zijn de kosten (op verschillende manieren) als we die samenwerking beëindigen	Analyse door deskundigen
	b) Welke andere mogelijkheden zijn er? Hoe is het samenwerkingslandschap in de regio en zijn daarbinnen realistische mogelijkheden voor H-L?– incl. democratische legitimiteit	Analyse van de situatie in andere gemeenten en samenwerkingen Oriëntatie op verschillende vormen van samenwerking Ervaringsstudie adhv voorbeelden andere gemeenten
	c) In hoeverre lost schaalvergroting gesignaleerde problemen op– incl. democratische legitimiteit	Theoriestudie Ervaringsstudie adhv voorbeelden andere gemeenten Analyse situatie H-L adhv opgedane kennis
	d) Is een opsplitsing van de kernen (en integratie binnen verschillende andere gemeenten) een mogelijke variant en wat zijn daarvan de gevolgen? Maar nog veel belangrijker, wat zou een mogelijke opsplitsing vooral aan doelstellingen / resultaten moeten opleveren	Belevingsonderzoek Analyse door deskundigen Ervaringsstudie adhv voorbeelden andere gemeenten

Overigens zijn de benoemde methodieken (laatste kolom) meer een gedachtenexperiment, dan dat dit het persé zou moeten zijn. Eerder is het een uitnodiging om daar met elkaar over na te denken. Die invulling hangt ook af van het ambitieniveau en hoeveel tijd en doorlooptijd we eraan kwijt willen zijn.

Het is de bedoeling dat we raadsbreed deelnemen aan de verschillende onderdelen en dat binnen de werkgroep afspraken worden gemaakt over wie welke deelonderwerpen gaat voorbereiden/ organiseren namens de raad.